

TELEGRAFULU ROMANU

Nr. 66. ANULU XV.

Telegrafulu ese de doue ori pe sepm
mană: joi'a și Duminică. — Prenume-
ratuine se face in Sabiu la speditură
foie pe afara la c. r. poste, cu bani
gata prim scrisori francate, adresate
catra speditura. Pretinul prenumeratui-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ur' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
a celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tro provinciele din Monarchia pe una anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Inseratul
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratul se platește pentru
intea ora cu 7. cr. sirul, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru
treia repetitie cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 17|29 Augustu. 1867.

Adunarea generala a Asociatiunei.

Clusiu 14 Augustu.

Conflusulu la Adunarea generala ce se tine
in anul acesta aici lu pulemu numi imbucuratoriu.
Pe stradele Clusului se intalnesc români din cele
mai departate locuri. Ceea ce amu inse a insemnă
mai intâiu este, ca fratii ce-i avemu aici au in-
grigatu pre cătu au połutu a face placuta petrecerea
membrilor, ce se intalnesc la acesta memorabila
serbatore naționala. Asiā aflaream indata, ca ce-
ea-ce se sunase prin dñuari mai nainte despre
tinerea unui conceriu, māne-séra se va vedé reali-
satu. Mai suntu si altele, care le voiu comunică cu
alta ocasiune mai detaliat. Pentru astadata insemnu,
ca astazi la 10 ore se va tñé cea d'antâiu sie-
dintia a adunării generali in sal'a redutei de aici.

Eri s'r'a, se tñu o cointelegera preliminaria
despre cele urmante adi. Greutatea cea mai mare
fu provocata din impregiurarea, ca in lips'a ambilor
presedinti cine sa duca presidiulu Adunărilor gen-
erali pâna la alegerea cea noua, ce in urm'a statu-
telor are a urmā in anul acesta. Pre cătu potu
se suntu dñue păreri mai marcate si adeca ca pen-
tru castigarea de tempu presedintele care e preve-
diutu de statute (celu mai betranu din membri comitetului) sa pôte si presidiulu Adunărei gen. alt'a
e ca sa se aléga unu presedinte ad hoc din sinulu
adunării. O atingu acest'a numai in trécatu pen-
truca in siedint'a I se va lamuri acesta cestiune
si atunci voiu ave a referă despre ce-va positivu.
Speru ca lucrurile se voru alege fără multa disputa
cu atât'a mai vertosu, cu catu amu aflatu, ca suntu
trei disertatiuni forte interesante. Un'a de dlu Se-
cret. gub. Lad. Vajda, alt'a de Dr. Tincu si alt'a de
Dlu Popșiu. Dupa cum vedeti numele acestei dñu o
garantia despre insemnatatea disertatiunilor, cari
dupa parerea nostra suntu lucruri de prim'a mo-
mentuositate si de primulu interesu la aceste adună-
ri ale Asociatiunei, a cărei scopu e literatur'a si
cultur'a poporului. Aflu ca dñue tratéza de econo-
mia popularia. Asiā dara vedem cu mare multiam-
ire ca directiunea cea dorita a desvoltării națio-
nali au pasăt pre calea cea multu promisiatoriu si
avantagiosa pentru noi, si credem, ca cu cătu a-
cest'a si va face o cale mai larga si mai umblata,
cu atât'u se voru tñé si interesele nôstre naționale
concentrate pre lângă fericirea poporului nostru.

Tocm'a aflu, ca dintre barbatii nostri naționali
se afla aici afara de cei din locu si din apropiare
vre-o doi canonici capitulari din Blasius, II. Sea Ep-
polu Vancea. Din barbatii de clerus se afla dela Sabiu P. on. Par. Prot. Ioann Pannovici si Ioann
Hanni'a; dela Nascudu Ilustr. Sea dlu Capitanu su-
premu Bohatielu; dela M. Vásárhely dlu Gaetanu s.
a. Speru ca si in privint'a acest'a voiu si mai esactu
in corespondint'a urmalore, si pâna atunci mi ceru
escusa.

Clusiu 14 Aug.

In fine Adunarea generala si decide cea din-
tâiu siedintia. Acest'a se incepù la 10 ore inainte
de amedi Luni. Presidiulu nu-lu luă deocamdata
nimneala, ci Ilustr. Sea dlu consiliaru de curte cav.
Bolog'a, vorbi din partea comitetului, si areta, ca
Presedintele ordinariu alu acestei Asociatiunei din
causa ca este necessitat a-si cauta dupa strunciu-
nat'a sanetate si e impedecatu si de unele afaceri
oficiose neamanavere, nu putu neci decum a duce
presidiulu. V-presedintele, care fu incunoscintiatu
din partea presidiului ordinariu despre impossibilitatea
de a merge la Adunarea generala a Asociatiunei,
pentru alta chiemare insemnata ierasi nu putu fi de
fata ca se duca presidiulu. Deçi provoca pre a-
dunarea generala, ca sa dispuna in privint'a Presi-
digui. In coresp. prima amu fostu atinsu ce-va

despre cestiunea acest'a si despre părerile cele ex-
sistente in privint'a ei. In siedint'a Adunării Dlu
Dr. Ratiu face propunerea, ca sa conduca presidiulu
interimalulu presedinte alu Comitetului, ceea ce s'a
si primiu intre aclamatiuni. Despre carea II. S. Dlu
Bolog'a de acesta onorifica incredere si distincțiune
fu respusa din partea Adunării cu „sa traiésca!“
Asiā dara occupa loculu de presedinte si deschide
siedintele Adunării.

Mai intâiu iea cuventulu Dlu Protopopu Pam-
filiu si saluta Adunarea in numele românilor din
Clusiu si giuru. Cuventarea exprima parerea de
bine a românilor din pările nordului Transilvaniei,
carii, fiindu pâna acum Adunările in departare mare
de ei, nu se putura bucuria de binefacerile aceloru.
Aretă influint'i a asociatiunei asupr'a desvoltării na-
ționale, asupr'a cărei impregiură atrage atențiunea
Asociatiunei, pentru ca de-si se cresc tineri in
institute straine, nu se cresc in spiritu naționalo.
Revenindu in fine ierasi la bucuria românilor din
aceste părți dice Adunărei gen. unu „bine a ve-
nitu“ (Sa traiésca!).

Conformu programei se trece la cetirea rapor-
tului Secretariului. Terminandu-se acest'a Presie-
dintele face intrebare, ca sa se cerceteze raportul
comitetului din partea Adunării la care intemplare
sa se emita o comisiune, carea sa se insarcineze
cu cercetarea? Se alege o comisiune de 5 mem-
bri, la propunerea Presied. in personele: DD. Dr.
Ratiu, Gabr. Manu, Dr. Tincu Canon. Mihali, con-
cep. gub. Nemes. Dupa acest'a cetesce cassierulu
raportulu seu, carele asemenea se da spre esami-
nare unei comisiiuni la propunerea II. S. cons. Ma-
celariu constatatória din DD. Victoru Piposiu, Sian-
dorul, Orosu, Molnaru, Chifa. Urmă dupa acest'a
raportulu bibliotecariului.

Dupa aceste se mai alege in comisiunea pen-
tru inscrierea membrilor celor noi DD. Protopopu
din Clusiu Ioann Pamfilie si Basilie Rosiescu, prof.
Gavriliu Popu; iera in comisiunea bugetarie se a-
lesera It. Sea Capit. supr. Bohatielu, Ilustr. cons.
gub. Al. Lazaru, can. Vlassa, Asesorul tabl'a reg.
Nicol. Gaetanu, adv. Georgiu Filipu, D. Maiorul, prof.
Moldovanu, Dr. Borcea. Alegerea se face dupa o
intielegere de vre-o căte-va minute.

Presied. face Adun. cunoscutu, ca a sositu o
hârthia din partea Dlu Iacobu Muresianu, carea
pentru insemnatatea ei o si preda Secretariului II
alu Asoc. spre celiere. Hârthia arata ca Dlu Iacobu
Muresianu oferesce iera mi'a cea de fiorini dela
sine si a cătoru-va contribuitoru in favorea culturei
literaturei juridice române si latirea cunoșintelor
agronomice pre lângă ore-care conditiuni (o de aru
da-o odata si mi'a acest'a, ca acum e cam de multu
promisa).

Se face propunere din partea Dlu Dr. Ratiu
sa se aléga o comisiune, Dr. Tincu nu afla de
lipsa. Gaetanu, sa se dea comisiunei bugetarie si
la propunerea Dlu Vis. Romanu se decide alegerea
comisiunei in personele: Ilustr. Sele Eppulu Vancea,
carele insa si cere suplentu si i se da in per-
son'a Dlu Negrutiu Fekete, Dlu G. Popu din Sel-
giu, D. secr. gub. Porutiu, D. secr. gub. Servianu
Popoviciu si losifu Romanu alegendu-se si Dr.
Maiorul si in comisiunea acest'a. La post'a den-
sului se modifica conclusulu de mai nainte si se
alese si densulu in comisiunea acest'a mutandu-se
dlu Vlass'a la ceealalta.

Disertatiunele vinu acum la ordine. Se pre-
senta trei dupa cum amu mai dieu. Dupa multe
chibsuriri, ca care sa se iâ mai intâiu la cetire se
decise pentru a dlu Popșiu ce tratéza despre litera-
tur'a cea vechia româna si lips'a unei st. critice a
literaturei române.

Dlu Popșiu urcandu-se pe tribuna disertéza in
unu modu forte retoricu asupr'a temei sele. Vo-

cea cea sonora, limb'a cea fluentă si tota infâisia-
rea oratorului a farmecat pre toti ascultatorii. Ce-
lealte se voru continua mâne.

Dintre neromâni inca a luat multi parte ca
privitori. A facut o forte mare si buna impresi-
sione, ca Escel. Comisariulu regiu inca au onoratu
cu present'a Sea Adunarea generala unde au pe-
trecutu 1 ora intréga. Asemenea si II. Dlu vice-
pres. guv. Grois.

Eveneminte politice.

Sabiu, 16 Augustu.

Precum inainte de intalnirea la Salzburg a mo-
narchilor Franciei si Austriei erau pline dñuariile
de combinatiuni asupr'a coloru ce se voru petrece
acolo: asiā acum, dupa-ce parechi'a imperatésca
francesa in 11/23 Augustu a plecatu la Parisu, po-
liticii si spargu capul cu deslegarea gaciturei: ca
ce voru fi statoritu in adeveru cei doi Suverani
pentru venitoriu? Sâmburele tuturor dñuilor cu
socotela este: ca intre Francia si Austria in ade-
veru s'ar si incheiatu o alianta, de-si deocamdata
numai defensiva, ca unu responsu la aliant'a rus-
so-prussa, despre carea amintiramu inca in nr. pre-
cedinte ca Napoleonu aru si produsu documente ne-
restornabile. De alta parte insa dñuariile prusesci
se silesen seu a micsiora insemnatatea eventualei
aliancie austro-francesci seu a espune Prussia ca
nepasatoré fatia cu ori-ce evenimentu, si „Kreuz-
zeitung“ din Berlinu are curagiul a enunciá, ca
Prussia nu se teme de o lume armata!

Adunarea studentilor slavi in Belgradu, carea
era sa aiba unu caracteru forte pronuntiatu politicu,
luandu indata dela inceputu pozitune dusmanósa
fatia cu guvernulu si fiindu astfelu oprita a se mai
tiné in sal'a academiei, s'a dissolvitul fără vre-unu
resultat insemnatioru dupa un'a siedintia.

Conferintele invetiatoresei.

Sabiu 9 Augustu 1867.

Că si in anii trecuti, asiā si in acestu anu
s'a renduitu de cătra suprem'a directiune scolară,
ca invetiatorii sa tina conferintie intre sine spre a-si
pute ameliora chiemarea cea grea prin impartâsirea
esperintielor unulu altui'a si conservuirea tuturor
laolaltă spre a delatură pedecilor ce se ivescu in
inventiamantu.

Invetiatorii din tractolu Sabiu I si II au u-
nutu conferintele sele in 8, 9 si 10, ale curentei
sub conducerea D. Directoru din Seliscu Mihaila Sto-
ica, care dimpreuna cu conferint'a alege de no-
tariu alu conferintiei pro D. Invet. din Resinari I.
Petrasicu, in tipulu urmatoriu.

In 8 ale curentei dupa servitulu divinu de
dimînti'a in biseric'a parochiala din cetate, la care au
asistat toti invetiatorii, s'au adunatii acesti'a in se-
minariulu gr. or. de aici spre scopulu amintit, unde
Reverenti'a Sea parintele prot'a Ioann Hani'a, care
cu susletu si trupu ne'ncetatu lucra pentru inainta-
rea conatinalilor sei, cam pre la 9 ore au des-
chisu conferintele prin o cuventare de totu nime-
rita scopului, in carea a desfasurat chiemarea u-
nui Invetiat. greutatile lui si scopulu conferintielor,
spunendu totu deodata, ca unu invetiatoru buna
face scol'a, unu invetiat. insa, care nu-si pricope
chiemarea sea strica si ceea ce e facutu. — Totu
cam in intielesulu acest'a a vorbitu apoi Domnulu
conducatoru alu conferintielor.

Conformu programei conferintielor s'a trecutu
apoi la conscrierea invetiatorilor din ambe proto-
popiatele amintite si cu acest'a se incheia siedint'a I.

In siedint'a II. dupa amedi trecu conferint'a
la meritulu obiectelor spre a căroru rezolvare s'a
intrunitu si asiā asupr'a temei intâira. Ca care

dificat a se descrie in trei exemplare, si a se retransmete Presantei Sele pentru inaintare la locurile mai inalte.

75. Sub nr. 63 a siedintei trecute dlu loanne Arcosi fiindu alesu in cualitate de substitut de fiscalu alu Asoc. pâna la adunarea generala mai de aprope, dechiara, ca alegerea acésta n' pote primi si tramite comunicatele in drepptu.

Determinat. Dlu Lazaru Ionescu advocatu in Aradu e rugatu; că si pâna la adunarea generala mai de aprope, se binevoiesca a primi sarcin'a fiscalului Asoc.

76. Dlu Iosifu Papu colectante alu Asociatiunei, in urmarea alegerei sele de protojude la Beiusu fiindu silitu a se departa de Oradea Mare, cere a fi dispensat de sarcin'a acésta si pentru Oradea mare si cercu a se denumi altu colectante.

Totu odata tramtindu din partea Dloru Petru Erdélyi, Ioanne Tisoru, Petru Ciceronescu si Gavrieli Rednicu dechiaratiunele date pe an. 1866—1869, precum si consemnarea membrilor, cari se tinu de acelasi cercu, face cunoscutu cumca membrui cuprinsi in list'a alaturata, toti au respunsu obligeamentulu pe anulu 1867, ma dnii Costinu si Erdélyi si pe anii urmatori 1867/8 si 1868/9, si cumca sumele incasate le-a tramesu perceptoratului Asociatiunei.

Determinat. Dlu Iosifu Popu pe temeiul ceruturilor intrevenite se dispenseaza de sarcin'a preavuta ca colectante, si pentru probatulu zelu, din partea acestei directiuni i se esprima multiamita protocolara.

Inlocuirea dsale pâna la crearea cercurilor se lasa in suspensiune, eara dechiaratione precum si consemnarea membrilor se predau notariului pentru inregistrare.

77. Protojudele cercului Siriei cu epistol'a sea din 19 Iuniu a. c. nr. 244 cere tramtirea taxei de 21 fl. 35 xr. v. a. pentru lecuirea si sectiunarea reposatului Iovu Cresticu, si statorite judecialmente in contr'a lasementului acelui-si pe partea medicului Alesandru Nestoru.

Determinat. Ca Asoc. acésta in privint'a pretensiunei Dnului Alesandru Nestoru sa se pôta orienta, se decide a se recercă Protojudele cercului Siriei, că sa binevoiesca a comunică cu Asociatiunea si specificarea amintitei pretensiuni, precum si determinatiunea judeitala privitor la statorirea a-ceilor.

78. S'a celitu provocarea oficiului regescu de contributiune din 24 Maiu a. c. nr. 433 pentru solvirea de 50 fl. v. a. ce umbla dupa sum'a lestată acestei Asociatiuni de Georgiu Pop'a.

Determinat. Provocarea acésta se predă si-

scalului Asociatiunei cu insarcinarea de a espera usurarea Asociatiunei de acestu greomentu, din motiv ca Asociatiunea nostra e unu institutu numai pentru promovarea culturii poporului.

79. Notariulu produce conspectul membrilor cari s'au insinuatu a intră de nou in Asociatiune.

Determinat. Spre revederea operatului acestui a se denumește o comisiune statator din perceptorulu si notariulu Asociatiunei, cari sub presidiul lui director secundari vor avea pe siedintint'a urmatore a reporta despre cele aflate.

80. Perceptorulu Asociatiunei reportandu despre starea casei face cunoscutu, cumca:

1. Din Aprile a remasu nedisponibili 303 fl. 4% xr.

2. Totu din aceeasi luna disponibili 877 fl. 94 xr.

In Maiu si Iuniu au incurso 23 fl.

Sum'a disponibila 90 fl. 94 xr.

In Maiu si Iuniu s'a erogatu de totu 851 fl. 42 2/3 xr.

Remane 40 fl. 51 1/6 xr.

Determinat. Se ia spre scientia.

81. DD. Nicolau Polisio, Ioanne Silviu Selagianu, Teodoru Kováry, Demetru Rojtanu, Demetru Jorgoviciu si Vasiliu Ratiu voindu a fi si mai departe membri Asociatiunei pe an. 1866—1869, se dechiara de nou, celu d'antâi cu 5 fl. eara ceialalți cate cu 2 f. v. a. pe anu.

Determinat. Se predau notariului Asociatiunei spre inregistrare.

82. Ioanne Goldisiu notariulu Asociatiunei in legatura cu resignarea sea de sub nr. 71 alu siedintei VII. resigna de nou postulu notarialu si se roga de directiune, pentru bunavointia de a loa motivele resignării sale in consideratiune si dela postulu notarialu alu dispensa.

Determinat. Resignarea acésta se primesce si de notariu alu directiunei se alege Iulianu Grozescu, fiindu rugatu dlu presiedinte că si pâna la autenticarea protocolului se binevoiesca prin decretu a-lu chiamă spre ocuparea postului notarialu.

83. D. Georgiu Ebessalvai protofiscalu comitatensu a mai daruitu Asociatiunei trei cărti:

"Az orosz intervention Magyar országban", — "A. Köztörvény hatósági önkormányzat biztosításáról", — si "Az 1867-diki magyar felelős ministerium."

Determinat. Se primescu cu multiamire si se predau bibliotecarului substitutu Teodoru Serbu spre pastrare.

Protocolul acesta s'a autenticat in 15 Augustu nou 1867.

Mirone Romanu m/p. director secund.

Iulianu Grozescu m. p. Notariu.

Mureșiu Osiorhei 16 Aug. 1867.

(Capetu din nr. tr.)

Suntu in unele părți ale țierei safe curatul romaneschi d. e. Vinerea, Casteu, Beriu si Pricazu lângă Orestia, a căroru locutori si facu chiaru sensuri caramida pe săm'a loru si unii si de venduto. La facerea de caramida s'aru putea deprinde petunitenea tierani romani, luandu la inceputu dela orasie căte unu tiganu cunoscutu de precepatorim bunu in facerea si arderea caramidei, dela care in scurtu tempu eru putea satenii invetiā a face si a arde ei insusi caramid'a cu care modu redicarea unei case si din materialu vertosu nu le-aru veni scumpa.

La facerea stanelor — grasdurilor — trebuie ingrijitul, că ele se sia destul de susu dela pament radicate si se aiba destula lumina, pentru vitele cornute inca iubescu curatieni a mare lipsa de aer curatul si de lumina si tengescu forte tare candu suntu silite sa se culce in lacuri si in balega. Sub staulu se potu asiedia si conservatorii pentru adunarea pisicii animalor, care apoi se intrebuintieza spre immultirea gunoiului respective ingrasare pamentului.

III. Tieranulu trebuie svatuitu si indemnalu cu tota ocazie la lucru, mai cu séma se lucra tota pamenturile in totu anu ingrasindu-le firesce cu gunoiu si alte specialitati de pamentu mai productive si schimbandu deosebitele sementie din anu in anu. Esemplu in acesta privintia potu vedea la curtile domnesci bine administrate. Trebuie indemnalu, că sa-si tina vitele de jugu si caru totudeuna in stare buna si sa caute cu caru si altu castig luandu asupra-si unele careusii de transpuneri — purtare de marse de bucate si de lemn dela unu locu la altu precum si de nasipu la drumulu tierrei. Indemnatu că sa-si tina vitele de jugu si ver'a in staulu immultindu-si nutretiu si prin aceia, că sa dea la vite paie tataie meruntu si preserate cu tarilie, malaie etc. chiaru si ou napi, si tiesalandu-le in tota diu'a, scotindu-le firesce si lasandu-le si mai multa tempu in apa curgatorie, că sa se scalde si odichnescă.

Mai incolo trebuie svatuitu la pastrare facandu-lu atentu cu deosebire la urmările cele rele si daunose, ce le are beatur'a necumpetata de vinarsu atatul cu privire la sanetate cătu chiaru si la ruinarea stărei materiale, caci cheltuindu pe beaturi numai 10 xr. pe dî, pe 365 de dîle in unu anu face o suma de 36 fl. 50 xr. v. a. care intrece darea lui anuala indoitul si intreitul. Apoi o detorintia santa ia asupra-si sia-care june si feciora candu pasiescu la casetoria de a fi cu barbatia in lucru, cascigatori si crutatori de ce castiga cu purtare insoita de neravuri bune si placute lui Ddien

и наш Гла Бгой Звранныи понасъ начлотвокати

къдъшъ. Ко пръленопростирае. Ико даож-

довавъсвое врема ѿ Бгоданнагоъ Богатства.

или въбъиние речънаг числа илъвъ цшагъ лъ-

ко къжъ Бгонаста влнъ къдъ Стажсіа мъ-

трополіа, данелишеннабъде Моливы, Себ-

ягочестивий Господіе, нон болшею аїсвъч-

мона бъре мѣрою. прѣмѣ тѣнавъ подражаніи

потчиштеся. Нарѣкъ же врема, иднъ, при-

шествіж пѣна 3 пріателѣ. ѿтъ дрѣ

и Рѣбъ прѣ Сгѣік т Бці Сейжесе дользъ мѣ-

тина се бѣ налагъ, второмлѣтъ мимохо-

дашъ начастваншъ. Насеже Багоедъло най-

пачпондихъ сѧ вѣдѣвше преденѣ гопоство-

хъ вавши злато печаники Бажныи памати, іѡ

мѣнъ Басарбъ и котади Шердана воево. Прѣ-

стол же, дишереніа Митрополіа правашъ

Прѣщіенномъ Багизбренно а Мадрѣнно ѿцъ,

Завѣсично не побелъ.

Данъ въпрѣнѣградѣ въкремъ каго. Испи-
цахъ ради геаргіашъ. Мцаг Априліе днѣлѣта
бѣспіа Сміра Зрѣи Спніа Міра Чеченіе дѣтвъ
Ахъ.

Nemijlocit u sub strulu din urma se afla inse-
mnele României, adeca vulturulu cu crucea in ro-
stru desemnate pre unu scutu cu coroan'a principes-
ca si cu arabescuri in tricolori natunali, cari in
tipu de flori coplesiescu totu spatiulu in stang'a si
in drept'a, iara intre aceste flori se vedu forte arti-
giosu trasa titulatur'a domnesca in fracture de auro.
Preste astea tote in partea din stang'a e trasa sub-
scrierea propria a domitorului asia:

Иѡ Антоніе въвводо м. пр.

Iera in drépt'a mai la vale subscrierea logofa-
tului: Вл. лог: Крецълекъ м. пр.

De pergamentu se tine si sigilulu pendinte,
legatu cu sfora de metala impletita in albastru ro-
sii si galbenu. Insemnele sigilului: precum vul-
turulu cu crucea in rostru standu pre unu pomu
tinendu de doue figuri incoronate (Const. et Elen'a)
apoi solele si luna si coroan'a principesca, si tote a-
stea incunjurate de circumscripționea consveta—
suntu comprese inecera rosia, si asta inconjurata
de cera alba in forma de scoica cu siepte muchie.
Tote bine conservate.

(Va urmă.)

din cari insusitri nobile adepali copii loru, aru si ei, — parentii — mangaiasi in cunoscinta a despre sine curata, ca au corespunsu datorintei parintesci dandu prunciloru crescere buna, căror'a copii ajungendu cu crescerea dimpreuna la mintea de a putea ju-deca, le-aru si recunoscatori.

IV. Fiindu ca modulu celu nepotrivitul, dupa care s'au făcutu casele pena acumu pote adauge atât la escarea cătu si la latirea focuriloru, asia de o casa noua sa nu se faca lipita de ceealalta, ci unde este cu putintia sa se lase unu locu golu celu putinu de 3 stangeni intre sia-care casa. Totu asiā trebue sa se cladescă siureie departate de case inlauntru in gradine; — hornurile sa se zidescă celu putinu in grosimea unei jumetate de caramida si nu din caramida puse in susu, ci culcate, se nu fia prea josu, ci radicate peste coperisul, nu prea anguste neci facute strembu, se incaps omu in ele spre ale metură.

Trebue ingrijitu că nu cum-va din nebagare de séma sa se nasca focu. Imblatirea, arderea i-nului, militaria si altele, déca se intempla si nöptea, sa se intempe numai la lumin'a aprinsa in lampasie.

Trebue incunjuratu uscatul nutretiului vitelor lunga urlōie, a lemneleror de bradu pe cuptore si vetre de focu, precum si uscatul inului si alu canepel nöptea in odai incaldite pe cuptore de focu. Servitorii si servitorele, imblatitori sa nu umble neci cu lumin'a, neci cu pip'a aprinsa cu lemnusie seu carbuni in poduri, mare grije trebue sa aiba murele, că copii sa nu duca lemnusie din casa afara, lemnusiele sa nu se lase pe man'a copiiloru, căci avemu pre multe exemple de copii au aprinsu cu lemnusie case. Asemenea trebue umblatu cu grije mare la arderea urlōelor si asta sa se faca candu si tempu linu si nu secreta, sa fia ape indelete. Murele, fetele si servitorele, candu s'aru aprinde unsoreea sa nu puna apa pe ea, ci sa acopere vasulu. Mai incolo trebue meturata gur'a hornului la 8 dle, nu mai putinu e lipsa sa fia urlōele érn'a la 6 septembri si vér'a la 3 luni meturate. Judii comunali aru face bine sa caute urlōele si pe neasceptate.

La escarea focului nöptea seu diu'a este transmiterea de calareti in satele vecine si chiemate in ajutoriu tare de lipsa. Mai incolo este castigarea de scări mari pentru coperisie, carlige de feru etc. de neincunjurata trebuinta. La semnu de focu este o datorintia mare pentru judi si jurati comognali a fi ei cei dintai care mergu, căci cu exemplu mesurile lor facu multu, forte multu potu influenti si domnii parochi alergendu si desvoltandu activitatea la focu asupr'a slăngatoriloru. Lemnarii (bardasii) zidarii, faurii si morarii trebue indatorati prin judele comunale a alerga totudéun'a cu uneltele loru la focu. Trebue mai incolo incunjurata larma netrebistica.

Mergendu barbatii la stensu, dintre mueri si fete sa mérge numai unde suntu mai multe la casa, pentru a purta apa. In lipsa trebue deslegate vietele din grajduri si prin pastori cu ajutorioului unor omni neharnici de stensu, duse la campu si siguranta.

La crescerea focului trebue ferestile poduriloru seu gaurile coperiselor necoperito cu paie seu trestie, astupate, usile si gaurile pentru aeru de pre la pivnitia si bolte umplete cu pétra, sfarmaturi si gunoiu, si lucrurile aprindietore inlaturate.

In turnurile si podurile bisericiei portata apa de locu, tablele ferestiloru astupate si odorele templului cătu mai curendu duse in locu securu.

Pana candu focul arde inchisu nu trebue lasatu a luá resuflare, ci prin udare si alte mijloce trebue cantatu alu nadusf.

La focu esitu si pasit la alta casa unde suntu grăuntie, fenu paie etc. udatu nu mai ajuta, trebue lucrurile de lemn trase la o parte si gardurile vecine date josu.

Casele coperite cu paie seu prestile incepute a arde nu trebue trase josu, căci prin aceea focalu numai s'aru interita, si pericolului mai mare.

Casele din vecinatate ne cerendu trebuinta nu trebue derimate, numai candu latirei focului nu i s'aru puté pune altfelu stavila, atunci trebue inceputu cu derimarea.

Stengatorii si dupa potolirea focului sa se depareze numai cu voi'a conducatorilui loru. La locul arsu trebue pusi pazitori că sa nu re'avie focul si sa se nasca o noua aprindere.

Dregatori'a comunala de unde a fostu focu are sa ingrijasca pentru renoirea si imbunatatierea lacrului stricatu.

Stricatoarei din reputate a unei unelte de stensu nu voru puté incungurá reimbunatatierea si pedepsa precum si acei cari ascundu ce-va seu si-aru insusi vre-o unelta trebue dati la dregatoria spre pedepsire.

Acei cari aru si in stare a se slobozi pana la atat'a neomenia, incau se instraineze ce-va din lucrurile scapate, se voru pedepsi cu pedepsa pentru facatorii de rele.

V. In fine mai astu inca necesariu a aduce la cunoscinta onoratului publicu cetitoriu si ascultatoriu urmatorele:

Intemplarea a adusu cu sine, de inainte de acest'a cu cativa ani, locuindu eu tempu mai indelongatu in satu, a arsu in tempulu acest'a in 3 sate vecine, si anume de 2 ori diu'a si odata nöptea. Nu numai la cele 2 de diu'a ci si la focul celu escatu nöptea fiindu indata la aprinderea lui trezitu din somnu, n'amur intârdiatu a merge. Spre nenorocirea miseriloru locuitoru a suflatu ventu la amendoue focurile escate diu'a. Era un lucru tristu de privitu cum mistui acestu elementu infrosciatu ajutatu si de ventu casele si alte bunuri ale bietiloru omeni, intre cari domnea o asiā mare confusiune, cătu insusi alergatorii la stensu dela casele mai departate (caci cei dela casele din calea focului, vedindu foru lui, si neavandu sperantia ca se va indestul si cu mai putine jerise, se ocupau cu ecousi si purtarea lucruvorilor din case la locu securu) inca erau inspaimantati, nu se sciau orientati la stensu, si focul facea pasi ingrozitori.

Prin stăruinti'a mea au venitudo curendu din satele vecine stengatori, cari cu vase de purtata apa, cari cu furci de feru ca securi si alte lucruri de stensu. Amu vediutu cu ochii mei cum acesti stengatori straini, cari nu aveau temere ca focul acest'a pote in curendu sa ajunga si la ale loru case si sa le prefaca in cenusie, insusiti numai de simtieminte crestinesci si petrunsi de durere si de mila vediudu pericolul — de a ajutat vecinilorloru, udă cu apa coperisul caselor din calea focului, le copere siurile cu lepedee udate si rupea gardurile aprinse de focu cu cea mai mare barbatia focul serit la 2 case a fostu totu de ei la focul celu dintai indata stensu, asiā cătu de-si nu le-a succesu a scapat cas'a cea dintai din naintea focului, cu toate ca o udase, au slabitu suria focului si in cas'a acest'a le-a succesu a sugruma foculu de totu.

Asemenea a succesu potolirea focului celu de nöptea prin omeni chiemati din satul in care locuam si din altu satu preste care amu avutu a trece la satul ce ardea, in a 8 si a 9-lea case in care se tipase focul tocmai la ajungerea mea cu stengatorii straini — dela cari 2 case din urma podului si păretii remasera intregi, pre candu fara ajutoriu din partea strainiloru cu greu s'aru si stensu focul mai inainte de a scrumă 30—40 de case, căci dintre satenii de acolo erau tare putini dela casele cele mai departate, cei mai deaproape cu casele erau cuprinsi cu scoterea diu case a lucruiloru si a animaleloru domestice (dobitoceloru de casa).

Multamirile acestor sateni stengatoriloru straini si promisiunile, că déca crudel'a sorte a vrea sa fia candu-va si a loru sate espuse vre-unui focu, aru alerga cu totii la stangerea lui, nu mai inoetau.

Casurile acestea le enumerau din acelu punctu de vedere numai, ca sa convingu dupa experientia pe onoratulu cetitoriu ce putere au stengatorii straini la stangerea unui focu, pe endu omenii din satu, déca se latiesce focu numai putintelu vinu in confusie temendum-se, ca pote sa se arunce acestu elementu si la casele loru, fugu se scota din casele proprii, si altii se ajute la cunoscetii din calea focului a scote, candu apoi lucru naturalu ca sugrumea focului nu poate sa ormeze.

Activitatea este dara unu capitalu, pe candu lasitatea seu nepasarea trage dupa sine numai urmari triste si pecate pentru celu neactivu, eara pentru deaproapele lui daune mari prin ardere.

Cugetu a-mi implini numai o datorintia déca repetiescu, ca preotimea romana sa-si tina de obliciune conscientiose a se pune cu judi si juralii comunali, (caci suntu dejă din dregatoria obligati la escarea unui focu in ver-unu satu vecinu a alerga) sa nu-si crutia ostenta, ei indemnandu barbatii a-cesi cu vase de caratu apa, cu carlige, furci de feru, securi si unii chiaru si scari, se grabesca la satul vecinu spre a da la stangerea focului ajutoriu, implinindu prin o asemenea faptu maritia si crescinésca voi'a lui Ddieu, nelasendu că familii in nu-

meru mai mare sa vina la sapa de lemn, remanendu sub ceru liberu cu incontii copii, fara nutrimentu de o parte, de alta parte indatoréza cu o multiamire neuitate si gaia la resplatire pe ceia a căror'a le-a datu in primesdia ajutoriu, caci dupa exemplu latinu: "hodie mihi, cras tibi, astazi mie mane tie, nu pot omu sci ea māne poimanu nu va est unu focu in satu propriu, candu apoi oibine prinde intorcerea ajutorului. Urmandu svatalui acestuia de securu n'aru mai arde sate intregi seu jumetate la escarea unui focu spre nefericirea si caderea la amar'a seracia a locuitorilor singuratici. Suntu rugate si celealte Redactiuni a da a-cestui articulu locu in pretiuitele-si diuarie. T.

Varietati.

(+) P. Protopopu Iovu Romanu unul din trei cei mai betrani Protopopi au reposatu in 5 Augustu a. c. dupa 3 ore dimineti'a, eara immormentarea i s'au făcut Luni in 7 Augustu, cu toate ceremoniele dupa tipiculu s. nostre biserici, anti vietie preste totu iau fostu 75, că preotu au slujit 46 da ani de candu i s'au adaugatu Protopopiatu 37, si de candu s'au casatorisuntu 47 de ani.

Iara remasitie i suntu afara de solu' sea Domn'a protopopesa D'ia. — M. Sea dlu' asessoru de Tabla regia in M. Vásárhely George, P. Nicolau Romanu functiunariu ca Parochu in Bargisiu, a treia o fica a sea casatorita in Magarei, si a patra si a cincea se asta preutese in parohie Ghijas'a de josu, si in Magarei. — Fia-i tieran'a usiora!

Nr. 13—1

Concursu.

1. Pentru ocuparea statiunei invatatoresci din comun'a Topolovecz-mare, inzestrata cu emolumintele anuale de 80 fl. v. a 25 chible de grâu, 25 chible de cucuruz, 10 punti de lumini, 10 stângini de lemn, 2 jugere de livada, 1/2 jugeru de grădina, si cortelul liberu.

2. Pentru ocuparea statiunei invatatoresci din comun'a Babs'a inzestrata cu emolumintele anuale de 94 fl. si 50 xr. v. a. 25 chible de grâu, 25 chible de cucuruz, 50 punti de sare, 50 punti de cliza, 16 punti de lumini, 12 stângini de lemn, 2 jugere de livada, 1 jugeru de grădina, si cortelul liberu.

Se deschide concursu pentru acestea două stațiuni pana in patru septembrii dela intai'a publicare in acesta foia, pana candu doritorii de a occupa acestea stațiuni, suntu avisati a-si substeri recurserile sele bine instruite cu documentele prescrise — si adresate către venerabilu Consistoriu gr. or. Aradu — a le tramite subscrisului, pana la prescriptu terminu. Bellinz in 10 Augustu 1867.

Constantinu Gruiciu
Protopopu si Inspec-torul scol.

Fotografii noue.

se afla de vendiare in Sabiu, la D. Georgiu Nedelcoviciu lângă casenéu'a lui Janda in pie'a cea mare, si anume:

Imperatorele Franciscu Iosifu, formatu micu de cărti, bucat'a 20 xr. Imperatricea Elisabet'a 20 xr Regele Ungariei incoronat si calare buco 20 xr. Regin'a Ungariei incoronata buc. 20 xr. Imperatru Massimilianu incoronat 20 xr. Imperatricea Charlota 20 xr. Massimilianu ca mortu 20 xr. Baronulu Siagun'a Metropolitulu din Ardealu 20 xr. Ministeriulu ungurescu grupatu, 20 xr. Ministriiunguresci căte unulu, 20 xr. Familia imperatresa, 20 xr. Familia Habsburgica, 20 xr. Archiduce'sa Mathild'a cea arsa, 20 xr. Sultanulu Constantinopoli, 20 xr. Precum si alti artiști si literati cu căte 20 xr. bucat'a.

Cei ce voru luá 5 bucati, capeta 1 exemplariu in daru; iéra revendorilor li se dau productele aceste artistice cu pretiuri scadiute.

Nr. 10—2

De Limbiku Kordelatu. (Verme solitaro.)
Bandwurm
Vinde cărideres si pericolu in 2 ore Dr. Bloch
in Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslușiri se
dau prin sorisori francate. — Medicamente cu
modulul intrebuintarii se trimite cu postă.